

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	5. juli 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Justitsministeriets udkast til talepapir, som dannede grundlag for justitsministerens besvarelse af samrådsspørgsmål AL-AM (Alm. del – bilag 1266) den 25. juni 2001 i Folketingets Europaudvalg.

Udkast til tale

<DOCUMENT_START>

til ministeren til brug for besvarelse af spørgsmål AL og AM (Alm. del – bilag 1266) i samråd i Folketingets Europaudvalg den 25. juni 2001.

Jeg vil besvare begge spørgsmål under ét.

Begge udvalgets spørgsmål drejer sig om iværksættelsen af en dansk undersøgelse af andre europæiske landes efterretningsvirksomhed, herunder af disse landes eventuelle deltagelse i et globalt aflytningssystem.

Jeg har tidligere tilkendegivet, at jeg ikke mener, at en undersøgelse af denne karakter vil kunne gennemføres på en tilfredsstillende måde, og at det derfor efter min opfattelse heller ikke vil tjene noget formål, at vi iværksætter en sådan undersøgelse.

Det oplyste jeg således også over for udvalget i et samråd i april måned sidste år i forbindelse med debatten i Europa-Parlamentet om nedsættelse af dét midlertidige udvalg om Echelon, som nu har fremlagt et foreløbigt udkast til beretning.

Under min besvarelse i samrådet sidste år tilkendegav jeg samtidig, at skulle man forestille sig en undersøgelse, kunne det måske alt andet lige forekomme mere nærliggende, at initiativet blev overvejet i EU-regi.

Men jeg tilkendegav ligeledes, at også en undersøgelse i EU-regi efter min opfattelse måtte forventes at løbe ind i de samme problemer, som ville være forbundet med en ren dansk undersøgelse. Problemer, som jo har sin naturlige baggrund i, at oplysninger om efterretningsvirksomhed i alle lande opfattes som knyttet til vitale nationale interesser og derfor ikke udleveres.

Efter min opfattelse kommer dette forhold også til udtryk i den foreløbige beretning, som det midlertidige udvalg under Europa-Parlamentet nu har fremlagt.

Uden at jeg i øvrigt skal gå ind i en nærmere vurdering af det udkast, som nu foreligger, kan man vist godt sige, at det jo netop har vist sig mildt sagt ganske vanskeligt at få nærmere oplysninger fra de relevante lande om den omtalte efterretningsvirksomhed eller om landenes eventuelle deltagelse i et globalt aflytningssystem.

Og jeg har ingen grund til at tro, at udvalget ikke har gjort, hvad der var muligt for at tilvejebringe alle relevante oplysninger, og har søgt at udarbejde sin beretning på det bedst mulige grundlag.

Jeg mener derfor heller ikke, at der er noget grundlag for at formode, at vi – fra dansk side - skulle kunne tilvejebringe yderligere oplysninger, hvis vi iværksætter en ren dansk undersøgelse.

Dét, vi ved, er, at den teknologiske udvikling indebærer en risiko for aflytning af elektronisk kommunikation – uanset om ECHELON måtte eksistere eller ej.

Og vi ved, at de forskellige landes efterretningstjenester har kapacitet til at gennemføre elektronisk efterretningsvirksomhed, herunder foretage aflytning af satellit-baseret kommunikation.

Og så tror jeg, at vi skal passe på med at gøre os illusioner om at kunne få yderligere oplysninger om den faktiske efterretningsvirksomhed, som de enkelte lande foretager – alene eller i samarbejde med andre. Vi skal også være realistiske.

Nogen vil måske spørge, om man ikke kunne regulere elektronisk efterretningsvirksomhed internationalt.

Her tror jeg, at man må gøre sig klart, at det vil være vanskeligt at opnå enighed om en sådan regulering – i alle tilfælde hvis den skal være mere specifik. Det vil i sagens natur også gælde mulighederne for at følge op på, om en regulering rent faktisk blev efterlevet i praksis.

Men nu foreligger der så et foreløbigt udkast til beretning fra det midlertidige udvalg om Echelon, som Europa-Parlamentet nedsatte. Så lad os i første omgang følge, hvad der kommer ud af det.

Der er på nuværende tidspunkt som nævnt alene tale om et udkast, og som jeg allerede har tilkendegivet, vil jeg derfor heller ikke i dag gå ind i en nærmere vurdering af dokumentet. Det mener jeg ikke vil være rigtigt af mig.

Lad os i stedet afvente, at beretningen bliver færdiggjort af udvalget, og at det herefter behandles i Parlamentet efter sommerferien. Så må vi se, hvad de beslutter.

Og så kan vi herefter tage stilling til, hvordan vi fra dansk side skal stille os til sagen og til de konkrete forslag, der måtte komme på banen.

Det må efter min opfattelse være den rigtige fremgangsmåde.

TAK

